

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky: **A. S.**, bytom v S., D. ul. č. X., zastúpená JUDr. Milanom Petříkom, advokátom, so sídlom v Partizánskom, ul. gen. Svobodu č. 1069/4, proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o zvýšenie invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 3. októbra 2011, č. k. 23Sd/158/2011-23, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 3. októbra 2011, č. k. 23Sd/158/2011-23, **p o t v r d z u j e .**

Účastníci **nemajú** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 3. októbra 2011, č. k. 23Sd/158/2011-23, potvrdil rozhodnutie zo 14. apríla 2011 číslo X., ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). V odôvodnení uviedol, že nezistil nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky neboli známe a zhodnotené a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku súdu, a tieto ani nevyplynuli z vyjadrenia

navrhovateľky na pojednávaní. Posudkový lekár rozhodol po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľky a posúdení odborných lekárskeho nálezov z oblastí, týkajúcich sa zdravotných problémov navrhovateľky a svoj posudok aj riadne zdôvodnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala včas odvolanie navrhovateľka. Namietala, že jej zdravotný stav nebol posúdený správne, lebo nebolo zohľadnené vyjadrenie jej odborného lekára – neurológa, podľa ktorého nie je schopná vykonávať žiadnu pracovnú činnosť.

Odporkyňa navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 73 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70%, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 71 ods. 5, 6 a 7 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je

rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Podľa § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Z dávkových spisov vyplýva, že navrhovateľke bol rozhodnutím odporkyne zo 7. decembra 2005 číslo X. priznaný invalidný dôchodok v sume 3 258 Sk mesačne od 7. septembra 2005, pričom miera jej poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou bola na 50 %.

Rozhodnutím odporkyne zo 16. januára 2007, číslo X. bola navrhovateľke zvýšená suma invalidného dôchodku od 1. augusta 2006 na 4 092 Sk mesačne, lebo miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 1. augusta 2006 už nebola 50 %, ale 60 %. Podkladom pre toto rozhodnutie bol posudok MUDr. M. F., posudkového lekára sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, pobočky v Topolčanoch z 15. novembra 2006, vypracovaný pri kontrolnej lekárskej prehliadke navrhovateľky. Podľa záverov tohto posudku navrhovateľka prekonala v minulosti meningoencefalitídu, má verifikovanú encefalopatiu s organickým postihnutím mozgu, depresiou, deterioráciou psychických funkcií. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár choroby nervového systému – postihnutie mozgu podľa kapitoly VI, oddielu A, položky 1, písm. c) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 %.

Navrhovateľka následne 5. februára 2007 požiadala o zvýšenie invalidného dôchodku pre zhoršenie jej zdravotného stavu. V posudku zo 14. marca 2007 ten istý posudkový lekár MUDr. M. F. zistil, že nedošlo k takému ďalšiemu zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky, ktorý by podmieňoval zmenu v rozsahu jej invalidity. Odporkyňa preto rozhodnutím z 13. apríla 2007 číslo X. zistila, že navrhovateľke od 14. marca 2007 naďalej patrí invalidný dôchodok v sume 4 092 Sk. Žiadosťou z 1. marca 2010 navrhovateľka požiadala opätovne o zvýšenie invalidného dôchodku, z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu, ale podľa záverov posudku MUDr. M. G., posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Topolčanoch z 25. mája 2010 nebolo zistené také zhoršenie

zdravotného stavu navrhovateľky, ktoré by podmieňovalo zmenu percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľke bolo preto oznámené, že sa jej invalidný dôchodok vypláca v sume, v akej patrila.

Navrhovateľka žiadosťou z 3. decembra 2010 znova požiadala o zvýšenie invalidného dôchodku z rovnakých dôvodov, ako v predchádzajúcich žiadostiach. Jej žiadosť odporkyňa zamietla rozhodnutím zo 14. apríla 2011, číslo X., ktoré je predmetom preskúmania v tomto konaní.

Pre posúdenie zákonnosti uvedeného rozhodnutia odporkyne musel súd zistiť, či sa zmenili skutočnosti rozhodujúce pre nárok na výplatu dávky a jej sumu, a teda či v danom prípade došlo k takému zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky, ktoré by odôvodňovalo zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky oproti miere, uvedenej v predchádzajúcich posudkoch.

Zdravotný stav navrhovateľky preto posudzovala 16. marca 2011 MUDr. M. G., posudková lekárka sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, pobočky v Topolčanoch, ktorá po vlastnom vyšetrení navrhovateľky a zhodnotení predložených lekárskeho správ o vyšetrení zdravotného stavu (z traumatologického vyšetrenia z 20. decembra 2012, z rehabilitačného vyšetrenia zo 7. januára 2011, z neurologického vyšetrenia z 1. decembra 2010 a z 13. októbra 2010, z cievneho chirurgického vyšetrenia z 22. októbra 2010 a z ortopedického vyšetrenia z 8. apríla 2010) v posudku uviedla, že nezistila také zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky, ktoré by podmieňovalo zmenu percentuálnej miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V záveroch posudku uviedla, že navrhovateľka v minulosti prekonala meningoencefalitídu, následne jej bola potvrdená encefalopatia s organickým postihnutím mozgu, s chronickou depresiou. Ďalej uviedla, že navrhovateľka je tiež liečená na epilepsiu antiepileptikami, jej EEG vyšetrenie je bez špecifických zmien a svedčí pre pozápalový stav. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudková lekárka určila choroby nervového systému – postihnutie mozgu podľa kapitoly VI, oddielu A, položky 1, písm. c) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 %.

V priebehu konania o opravnom prostriedku zdravotný stav navrhovateľky opätovne posudzoval MUDr. M. Z., posudkový lekár sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne,

ústredia so sídlom v Nitre. Z obsahu jeho posudku zo 6. septembra 2011 vyplýva, že navrhovateľkin zdravotný stav, zistený vlastným vyšetrením a odbornými nálezmi, potvrdzuje stav po prekonanom zápale mozgových blán v detstve, ktorý sa prejavuje občasnými epileptickými mini záchvatmi, dobre kompenzovanými liečbou, bez evidentného patologického nálezu na EEG. Skonštatoval prítomné ľahké organické zmeny, v dôsledku postihnutia mozgu. Pre toto postihnutie zodpovedá miera poklesu 60 %. Ostatné zdravotné postihnutia nepovažoval za závažné a uviedol, že neovplyvňujú pracovný potenciál navrhovateľky.

Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni a osobnej nezaujatosti nemal súd dôvody pochybovať. Navrhovateľka ani v odvolacom konaní neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov a ani zo zisteného skutkového stavu nevyplýva nesprávnosť predmetných posudkových záverov.

K námietke navrhovateľky, že podľa jej neurológa nie je schopná vykonávať akúkoľvek pracovnú činnosť treba uviesť, že posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť, je vo veciach sociálneho zabezpečenia zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj na účely súdneho konania (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení). Zo zákona o sociálnom poistení tiež vyplýva, že pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok a jeho výšku, posudkoví lekári neskúmajú, či osoba je alebo nie je schopná vykonávať akúkoľvek pracovnú činnosť, ale v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sociálnom poistení určujú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá je uvedená v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení.

Vzhľadom na uvedené, nebolo v tomto konaní preukázané, že by u navrhovateľky došlo k takému zhoršeniu zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovalo zmenu skutočností rozhodujúcich pre nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu, lebo v oboch posudkoch posudkových lekárov bola určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky naďalej 60 %.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľky v dôsledku jeho zhoršenia, môže navrhovateľka opätovne požiadať odporkyňu o preskúmanie

zdravotného stavu a o prehodnotenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a o zvýšenie invalidného dôchodku.

Odvolací súd preto rovnako, ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je určená mierou, zodpovedajúcou zákonu. Po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd považoval závery krajského súdu za správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

Odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP neúspešnej navrhovateľke nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a odporkyňa nárok na ich náhradu nemá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová